

Naturpark Welten

Grenzbahnhof Bayerisch Eisenstein
Europäisches Fledermauszentrum

Naturpark
Bayerischer Wald

Svět přírodního parku
hraničním nádraží Bavorská Železná Ruda
 evropské centrum netopýrů

gefördert von
sponzorováno od

GALLINGER-MAX-STIFTUNG

Konjunkturpaket II des Bundes

Mittel des Beauftragten
der Bundesregierung für Kultur
und Medien auf Grund eines
Beschlusses des Deutschen
Bundestages

LANDESSTELLE
FÜR DIE NICHTSTAATLICHEN
MUSEEN IN BAYERN

Gemeinde Bayerisch Eisenstein

Deutsche Bundesstiftung Umwelt

Landkreis Regen

E.ON Bayern

Bayerische
Sparkassenstiftung

Bayerisches Landesamt für Denkmalpflege
Bayerische Landesstiftung
Bezirk Niederbayern

Arriva
Steuerbüro Günther Klein
Viechtach-Berlin-München

„Investition in Ihre Zukunft“

Gefördert von der Europäischen Union
Europäischer Fonds für Regionale Entwicklung (EFRE)
Europäische Territoriale Zusammenarbeit (ZIEL 3 / INTERREG IV A)

Marker Dalbello
Völklski GmbH
Firma Sto AG

HERAUSGEBER | VYDAVATELSTVÍ

Naturpark Bayerischer Wald e.V.

Info-Zentrum 3, 94227 Zwiesel

Tel.: +49 (0)9922 80 24 80

Fax: +49 (0)9922 80 24 81

www.naturpark-bayer-wald.de

naturpark-bayer-wald@t-online.de

www.fledermaus-bayern.de

Titelbild: Mausohr (*Myotis myotis*) / Netopýr velký.
Innenseite: Mausohr – Wochenstube / Netopýr
velký – mateřská kolonie. Fotos: © Dietmar Nill.

*Große Hufeisennase - Vrápenec velký
(Rhinolophus ferrumequinum)*

Besuchen Sie uns!

Přijďte k nám na návštěvu!

Erleben Sie die geheimnisvolle Welt der „Kleinen Schatten in der Nacht“. Im Grenzbahnhof Eisenstein erwartet Sie eine spannende Ausstellung zu Fledermäusen.

Prohlédněte si tajemný svět „malých stínů noci“. V hraničním nádraží Bavorská Železná Ruda na Vás čeká velmi zajímavá výstava o netopýrech.

*Die Welt der Fledermäuse
spielerisch entdecken!*

*Objevte hravou formou
svět netopýrů!*

Winterqua
Zimovité v ka

Hallo, ich bin Franzl,
die klügste Fledermaus im ganzen Haus.
Komm mit und entdecke die
geheimnisvolle Welt der Fledermäuse.

Ahoj, jsem Ferda, nejchytřejší netopýr v celém
domě. Pojď se mnou a seznam se s tajemným světem
netopýrů.

Beim Besuch der interaktiven Ausstellung werden all Ihre Sinne angesprochen. Hören Sie den Ruf von Fledermäusen in einer für Sie wahrnehmbaren Tonfrequenz, fühlen Sie den Puls einer Fledermaus im Winterschlaf und Vieles mehr. Interessante Filme vermitteln Wissenswertes zur Biologie, zur Gefährdung und zum Schutz der Fledermäuse.

Die Fledermaus „Franzi“ führt unsere jungen Besucher auf der „Kinderlinie“ durch die Ausstellung und in einen kleinen Erlebnisraum mit Spielen und anderen Unterhaltungsmöglichkeiten.

Během návštěvy interaktivní výstavy zapojíte všechny smysly. Uslyšíte volání netopýrů ve frekvenci, kterou jste schopni vnímat, ucítíte puls netopýra při zimním spánku a mnoho dalšího. Můžete sledovat zajímavé filmy, které Vám zprostředkují pozoruhodné informace z oblasti biologie a budou Vám vyprávět o tom, že jsou netopýři ohroženi a že je musíme chránit.

Netopýrek Ferda provede naše malé návštěvníky „dětskou trasou“ a zavede je i do místnosti, kde na ně čekají nejrůznější hry a další zábava.

Faktencheck - Fakta o netopýrech v kostce

Hätten Sie das gewußt?

- › Fledermäuse leben schon seit 60 Millionen Jahren auf der Erde.
- › Die asiatische Hummelfledermaus ist das kleinste Säugetier der Welt.
- › Weltweit gibt es mehr als 1.250 Fledermausarten.
- › Ihre nächsten Verwandten in Europa sind die Igel.
- › Fledermäuse halten einen echten Winterschlaf.
- › Fledermäuse orientieren sich mit Echoortung.
- › Fledermäuse fliegen mit ihren Händen.
- › Fast alle heimischen Fledermausarten sind in ihrem Bestand bedroht.

A tohle jste věděli?

Netopýři létají pomocí rukou. <

Netopýři drží skutečný zimní spánek. <

Netopýři žijí na zemi již 60 milionů let. <

Netopýři se orientují pomocí echolokace. <

Na světě žije více než 1 250 druhů netopýřů. <

Jejich nejbližšími příbuznými v Evropě jsou ježci. <

Asijský netopýrek thajský je nejmenším savcem na světě. <

Takřka všechny tuzemské druhy netopýra jsou ohroženy vyhynutím. <

21 Fledermaus-Arten leben in der Donau-Moldau-Region

V regionu povodí Dunaje a Vltavy žije 21 druhů netopýrů

Nr	Name	jméno	lateinischer Name
1	Kleine Hufeisennase	Vrápenec malý	Rhinolophus hipposideros
2	Große Hufeisennase	Vrápenec velký	Rhinolophus ferrumequinum
3	Wasserfledermaus	Netopýr vodní	Myotis daubentonii
4	Brandtfledermaus	Netopýr Brandtův	Myotis brandtii
5	Bartfledermaus	Netopýr vousatý	Myotis mystacinus
6	Nymphenfledermaus	Netopýr alkathoe	Myotis alcaethoe
7	Fransenfledermaus	Netopýr řasnatý	Myotis nattereri
8	Bechsteinfledermaus	Netopýr velkouchý	Myotis bechsteinii
9	Mausohr	Netopýr velký	Myotis myotis
10	Abendsegler	Netopýr rezavý	Nyctalus noctula
11	Kleinabendsegler	Netopýr stromový	Nyctalus leisleri
12	Zwergfledermaus	Netopýr hvízdavý	Pipistrellus pipistrellus
13	Mückenfledermaus	Netopýr nejmenší	Pipistrellus pygmaeus
14	Rauhautfledermaus	Netopýr parkový	Pipistrellus nathusii
15	Zweifelfledermaus	Netopýr pestrý	Vespertilio murinus
16	Breitflügelfledermaus	Netopýr večerní	Eptesicus serotinus
17	Nordfledermaus	Netopýr severní	Eptesicus nilssonii
18	Mopsfledermaus	Netopýr černý	Barbastella barbastellus
19	Braunes Langohr	Netopýr ušatý	Plecotus auritus
20	Graues Langohr	Netopýr dlouhouchý	Plecotus austriacus
21	Alpenfledermaus	Netopýr Saviův	Hypsugo savii

1

2

3

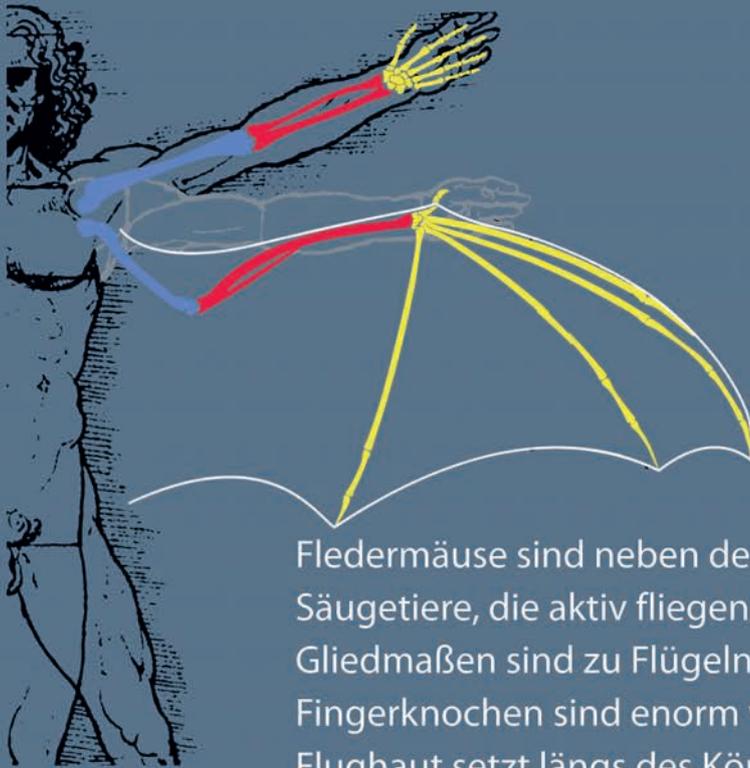
Mit Echolot und Ultraschall *Ultrazvuk a echolokace*

Fledermäuse orientieren sich mit Ultraschall und Echoortung. Dabei wird das Echo des Rufes, den die Fledermaus aus Maul oder Nase ausstößt, wieder von den speziell entwickelten Ohren aufgenommen. Die Echoortung ermöglicht den Fledermäusen eine Orientierung ganz ohne Licht. Mit diesem Orientierungssystem können sie sogar sehr genau erkennen, um welche Beutetiere es sich handelt.

Netopýři se orientují podle ultrazvuku a echolokace. Ozvěnu volání, jež netopýři vyluzují ústy či nosem, poté přijímají speciálně vyvinutými ušima. Echolokace netopýřům umožňuje orientaci i v naprosté tmě. Díky tomuto systému orientace dokážou dokonce velice přesně rozeznat kořist.

Braunes Langohr
Plecotus auritus
Netopýř ušatý

Die mit den Händen fliegen Ti, kteří létají pomocí rukou

Fledermäuse sind neben den Flughunden die einzigen Säugetiere, die aktiv fliegen können. Ihre vorderen Gliedmaßen sind zu Flügeln umgebildet, Mittelhand- und Fingerknochen sind enorm verlängert. Die elastische Flughaut setzt längs des Körpers an und spannt sich zwischen Fingern und Hinterfüßen bis hin zum Schwanz. Nur die kurzen Daumen und die Füße ragen aus diesen „Tragflächen“ hervor und dienen zum Festhalten und Klettern.

Netopýři jsou kromě kaloňů jedinými savci, kteří dokáží aktivně létat. Jejich přední končetiny jsou přeměněny na křídla, kůstky záprstní a články prstů jsou výrazně prodloužené. Mezi prsty a nohama je podél celého těla napnutá pružná létací blána až k ocasu. Z těchto „nosných ploch“ vystupují jen krátké volné palce a chodidla zadních nohou. Netopýřům slouží k přidržování a šplhání.

Museen und Ausstellungen

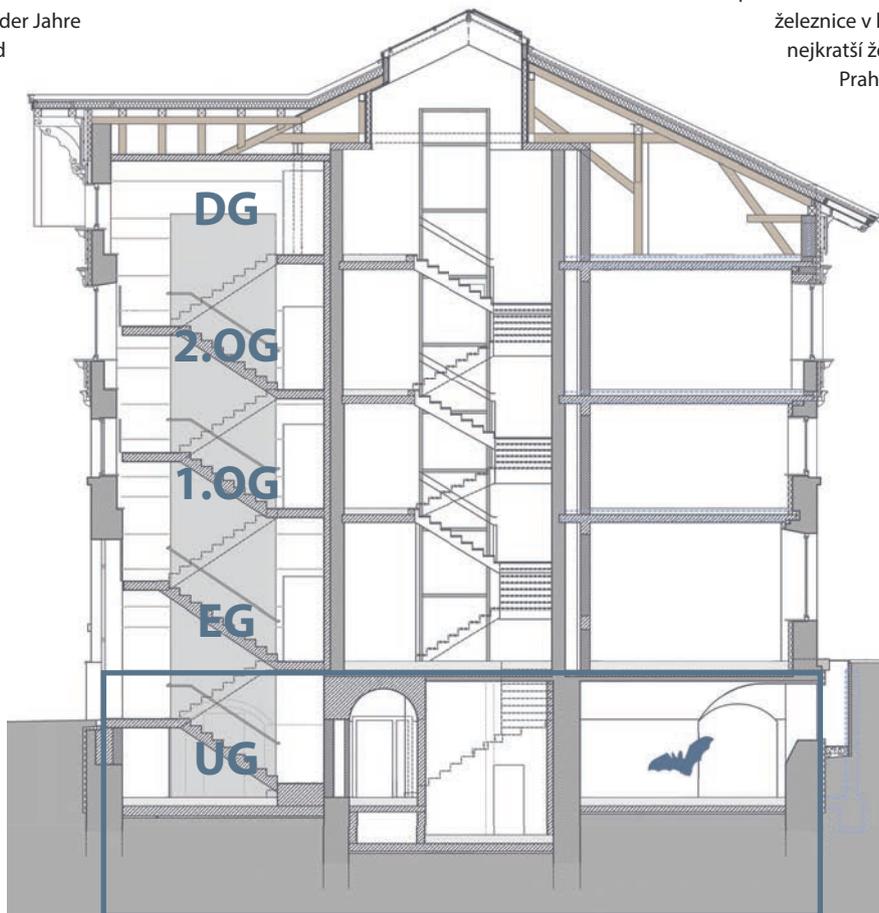
Das Dachgeschoß beherbergt eine 100 m² große Modelleisenbahn im Maßstab 1 : 87. Sie bringt Jung und Alt die Faszination der Eisenbahnwelt auf dem „Grünen Dach Europas“ näher.

Im 2. Obergeschoß erleben Sie hautnah die Geschichte des Eisenbahnbaus der Jahre 1872 bis 1877. Damals entstand die kürzeste Bahnverbindung von München nach Prag und das Bahnzeitalter brachte enorme Umwälzungen mit sich.

Im 1. Obergeschoß erwartet Sie das Skimuseum mit der Geschichte des Skilaufes von den Anfängen bis zur heutigen Skitechnik. Spannung verspricht ein Skisimulator.

Im Erdgeschoß finden Sie das historische Restaurant, einen Seminar- und einen Filmraum. Eine interaktive Ausstellung zum Arber, dem „König des Bayerwaldes“, zeigt all seine Facetten von Natur über Kultur bis Tourismus.

... und im Untergeschoß, im Gewölbe, erwarten Sie die Fledermäuse!

Ve 2. patře se můžete podrobně seznámit se stavbou železnice v letech 1872-1877. Tehdy vzniklo nejkratší železniční spojení z Mnichova do Prahy a éra železnic s sebou přinesla obrovské změny.

V 1. patře Vás očekává lyžařské muzeum s historií tohoto sportu od jeho počátků až po dnešní lyžařské techniky. Lyžařský simulátor slibuje napínavou zábavu.

V přízemí najdete historickou restauraci a místnost pro konání seminářů i promítání filmů. Interaktivní výstava o Javoru „Králi Bavorského lesa“ Vám ukáže všechny jeho tváře od přírody přes kulturu až po turistický ruch.

... a v suterénu, ve klenu-
tém sklepení, na Vás čekají
netopýři!

V podkroví se nachází na ploše 100 m² model železnice v měřítku 1 : 87. Malým i velkým návštěvníkům přibližuje fascinující svět železnic na „Zelené střeše Evropy“.

Mit dem Zug ins Museum!

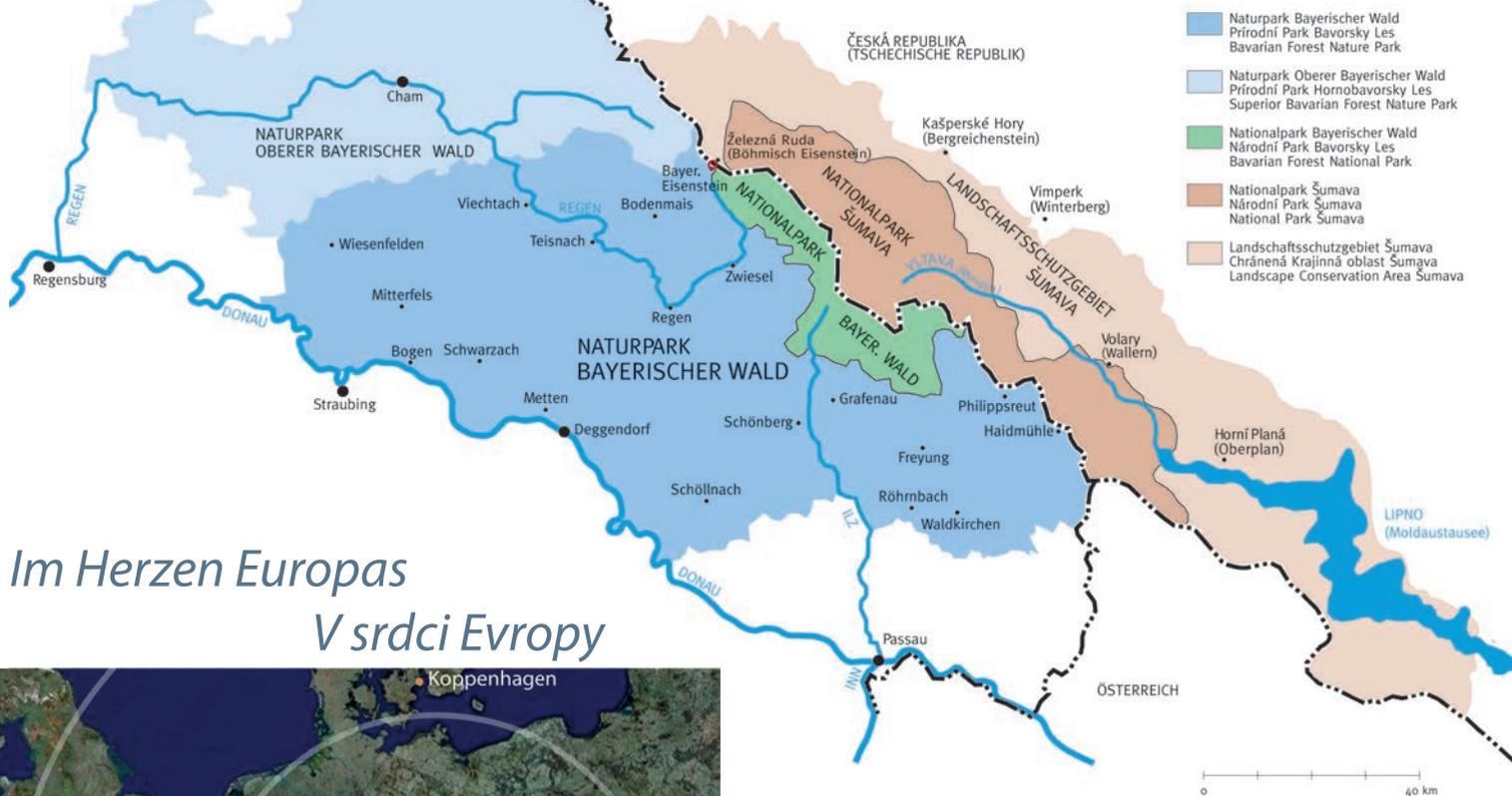
Der Zug hält unmittelbar vor den Toren der NaturparkWelten. Unser Haus ist Dienstag bis Sonntag und an Feiertagen von 9.30 bis 16.30 Uhr geöffnet. Alle Ausstellungen im Grenzbahnhof Eisenstein sind barrierefrei angelegt.

Do muzea vlakem!

Vlak zastavuje přímo před branami Světa přírodních parků. Náš dům je otevřen od úterý do neděle i ve svátky od 9.30 do 16.30 hod. Všechny výstavy v hraničním nádraží mají bezbariérový přístup.

Am Schnittpunkt von fünf Großschutzgebieten

Na rozhraní
pěti velkých chráněných území

Anreise mit dem Zug:

Ab dem Knotenbahnhof Plattling (IC- und ICE-Halt) verkehren im Stundentakt Züge mit direktem Anschluss nach Bayerisch Eisenstein. Von hier besteht regelmäßig mehrmals täglich Bahnverbindung nach Klattau.

Příjezd vlakem:

Z železničního uzlu Plattling (zastávka IC a ICE) jezdí v hodinových intervalech vlaky s přímým napojením do Bavorské Železné Rudy. Odtud existuje několikrát denně pravidelné vlakové spojení do Klattov.

Naturpark Welten

Grenzbahnhof Bayerisch Eisenstein

Museen und Ausstellungen

- **Fledermäuse**
- Eisenbahn in der Region
- Arbernatur und Skisport
- Natur- und Nationalparke
- Historisches Restaurant

Muzea a výstavy

- **Netopýři**
- Železnice v regionu
- Příroda na Javoru a lyžování
- Přírodní a národní parky
- Historická restaurace

Nationale
Naturlandschaften

GRENZBAHNHOF **HRANIČNÍ NÁDRAŽÍ**
Bayerisch Eisenstein Železná Ruda

Naturpark Bayerischer Wald e.V.
Grenzbahnhof Eisenstein

Bahnhofstraße 54,
94252 Bayerisch Eisenstein
Tel.: +49 (0)9925 90 24 30
Fax: +49 (0)9925 90 24 31
www.naturpark-bayer-wald.de

gefördert durch

Deutsche Bundesstiftung Umwelt